

Μια πρόταση αντιμετώπισης των δυσκολιών εκπαιδευτικής ένταξης μεταναστών-προσφύγων μαθητών σε σχολικές μονάδες πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης

Εισαγωγή

Στην παρούσα εργασία παρουσιάζεται ένας τρόπος με τον οποίο η κάθε σχολική μονάδα πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης μπορεί να αντιμετωπίσει τις δυσκολίες στην εκπαιδευτική ένταξη μεταναστών-προσφύγων μαθητών, καθώς οι σχολικές τάξεις γίνονται ολοένα και περισσότερο ανομοιογενείς. Προτείνονται μια σειρά ενεργειών όπου κατεξοχήν προωθούνται οι αρχές της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης.

Εκπαιδευτική πολιτική

- Με βάση τις εμπειρίες άλλων χωρών, η χώρα μας προσπάθησε να οργανώσει νέους θεσμούς (δημιουργία Τ.Υ, Φ.Τ, Διαπολιτισμικά σχολεία, Ολοήμερο Σχολείο, ίδρυση Δομών Υποδοχής για την Εκπαίδευση των Προσφύγων (Δ.Υ.Ε.Π.), νέα αναλυτικά προγράμματα)
- Σημαντικά βήματα έχουν γίνει στην κατεύθυνση της εκπαιδευτικής πρόνοιας για τους μαθητές με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες με στόχο την ένταξή τους στο κοινωνικό σύνολο.

Υπάρχουσα κατάσταση

- Διαπιστώνεται ότι στις σχολικές μονάδες υπάρχουν πολλές δυσκολίες στην εκπαιδευτική ένταξη των μεταναστών-προσφύγων μαθητών λόγω των αδυναμιών του Ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος (δυσκολίες και καθυστερήσεις στην εφαρμογή εκπαιδευτικής πολιτικής).

Επιθυμητή κατάσταση

- Οι σχολικές μονάδες οφείλουν και πρέπει να μετασχηματιστούν, ώστε να μπορούν να οδηγήσουν τους μαθητές να μάθουν πώς να μαθαίνουν, παρέχοντας σε όλους ίσες ευκαιρίες.

Αντιμετώπιση του χάσματος

- Η εκπαιδευτική ένταξη των προσφύγων/μεταναστών μαθητών στα σχολεία εξαρτάται άμεσα από την ετοιμότητα τους να δεχτούν αυτά τα παιδιά. Θα υιοθετηθούν οι αρχές της διαπολιτισμικής Αγωγής.
- Η διαπολιτισμικότητα θα λειτουργήσει ως γέφυρα επαφής δύο ή περισσότερων πολιτισμών και θα επιτρέψει την αμοιβαία προσέγγιση και αλληλοκατανόηση στη βάση της ισότητας, της αλληλοαποδοχής και της αλληλεγγύης.

Παράμετροι προτεραιότητας επίτευξης στόχου-Εκπαιδευτικές παρεμβάσεις

- Ο διευθυντής κάθε σχολικής μονάδας οφείλει να διαθέτει διαπολιτισμική επάρκεια και διαπολιτισμική ετοιμότητα, καθώς και γνώσεις και πρακτικές Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης.
- Συχνές επιμορφώσεις και σεμινάρια των εκπαιδευτικών στη διαπολιτισμική αγωγή και εκπαίδευση.
- Αλλαγές στον τρόπο επικοινωνίας. Προτείνεται η συνεργασία εκπαιδευτικών και γονέων.
- Αλλαγές στις διαδικασίες και τις παροχές υπηρεσιών. Εφαρμογή της περιγραφικής αξιολόγησης (αξιολόγηση στάσεων και συμπεριφορών-δίνεται βάρος στο «πώς» θα μάθουν).
- Αλλαγές στον χώρο. Ο χώρος προσαρμόζεται έτσι που να εξυπηρετεί τις διαφορετικές απαιτήσεις του αναλυτικού προγράμματος, με στόχο τη βελτιστοποίηση της μαθησιακής και αναπτυξιακής διαδικασίας. Εμπλουτισμός σχολείου με εποπτικό υλικό.
- Αλλαγές στον τρόπο εργασίας των μαθητών. Εμπλουτισμός της μαθησιακής διαδικασίας με ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητες, βιωματική μάθηση, υιοθέτηση καλών πρακτικών, αξιοποίηση ευκαιριών της καθημερινής ζωής, μαθητοκεντρικές τεχνικές, ανακαλυπτική μάθηση, projects, εκπόνηση προγραμμάτων Αγωγής Υγείας, Πολιτιστικών Θεμάτων, Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και εισαγωγή των ΤΠΕ και της διαφοροποιημένης διδασκαλίας στην εκπαιδευτική διαδικασία.
- Εφαρμογή της Διαφοροποιημένης διδασκαλίας (η εκ των προτέρων σχεδίαση της διδασκαλίας για να ανταποκριθεί στις διαφορετικές μαθησιακές ανάγκες των παιδιών).

Συμπεράσματα

Η υιοθέτηση της διαπολιτισμικής αγωγής στα σχολεία όπου φοιτούν μαθητές με διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο οδηγεί όλους τους μαθητές, μέσα από ένα πλαίσιο ομαδικής εργασίας και ισότιμων σχέσεων, να γίνουν δημιουργικά και κριτικά σκεπτόμενα άτομα, που διαπνέονται από πνεύμα αλληλεγγύης, συνεργασίας, σεβασμού της διαφορετικότητας, και τους προετοιμάζει για την πραγματική ζωή.

Βιβλιογραφικές αναφορές

Αναγνώστου, Ντ., & Νικόλοβα Μ., (2017). *Η ενσωμάτωση των προσφύγων στο εκπαιδευτικό σύστημα στην Ελλάδα: Πολιτική και διαχείριση σε «κινούμενη άμμο»*. Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ), Αθήνα.

Γερμανός, Δ. (2006). *Οι τοίχοι της Γνώσης*. Αθήνα: Γκούτενμπεργκ.